

Innst. S. nr. 101

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:24 (2004-2005)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen om å tilpasse norske importkvoter av øl, vin og brennevin til EUs kvotesystem

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det foreslås at de norske kvotene for avgiftsfri import av øl, vin og brennevin endres, og gjøres like de kvotene som gjelder for privat avgiftsfri import av alkoholholdige drikkevarer mellom EU-land.

Nordmenn kan i dag importere en flaske brennevin og en flaske vin, eventuelt to flasker vin, til privat forbruk, uten å måtte betale avgifter ved grensepasseringen. En slik kvote er ifølge forslagsstilleren meningsløst lav. Det antall alkoholholdige drikkevarer som kan fraktes avgiftsfritt fra et EU-land til et annet EU-land er betydelig større. Ved et eventuelt fullt norsk EU-medlemskap er det sannsynlig at Norge vil måtte godta EUs kvotesystem. Som et land som står utenfor EU kan vi selv velge. Det er ingenting som hindrer oss i å innføre de samme reglene som gjelder mellom medlemslandene i EU, dersom vi ønsker det. Som et ledd i en naturlig EU-tilpasning vil det tvert imot ifølge forslagsstilleren være naturlig at vi samordner regelverket vårt med det som gjelder innen EU. Det vil ifølge forslagsstilleren bidra positivt til å styrke norske statsborgeres personlige frihet og valgmuligheter. På denne bakgrunn fremmer forslagsstilleren følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag, eventuelt foreta nødvendige regelendringer, slik at de norske kvotene for avgiftsfri import av øl, vin og

brennevin til privat forbruk blir like med de kvotene som i dag gjelder mellom medlemslandene i EU."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Monsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfohn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde, og fra Kystpartiet, Steinar Bastesen, viser til at dokumentet er oversendt finansminister Per-Kristian Foss til uttalelse. Hans svarbrev 13. desember 2004 følger som vedlegg til denne innstilling. Komiteen viser til tidligere behandling av materielt sett tilsvarende forslag i Innst. S. nr. 33 (2001-2002) og vil derfor avvise forslaget.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:24 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen om å tilpasse norske importkvoter av øl, vin og brennevin til EUs kvotesystem - avvises.

Oslo, i finanskomiteen, den 20. januar 2005

Siv Jensen
leder

Bjørg Tørresdal
ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 13. desember 2004

Dokument 8:24 (2004-2005) om å tilpasse importkvoter av øl, vin og brennevin til EUs kvotesystem

Jeg viser til brev av 30. november 2004 hvor forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen om å tilpasse norske importkvoter av øl, vin og brennevin til EUs kvotesystem, oversendes for uttalelse.

Jeg antar at Jan Simonsen med henvisning til forslaget om en tilpassing til EUs regler, har lagt til grunn en heving av den norske taxfree-kvoten opp til den veiledende mengdegrensen som gjelder ved handel mellom EU-land, jf. nedenfor hvor det gis en kort redegjørelse for EUs regelverk.

Det er viktig å være oppmerksom på at varene som inngår i EUs mengdegrense må være kjøpt beskattet i kjøpslandet. Det er således ikke tale om taxfree-varer. Ved reiser innen EU er således hele taxfree-ordningen fjernet. EUs regelverk er en direkte konsekvens av at EU skal anses som ett toll- og handelsområde. Fri flyt av varer inngår som et av hovedelementene i grunnlaget for EU-samarbeidet. Siktemålet er også at det skal være en harmonisert skatte- og avgiftspolitik og at alle varer skal være beskattet i et land. En harmonisering av avgiftene på alkohol er vedtatt gjennom Rdir 92/84/EEC av 19. oktober 1992. Oppkrevingsbestemmelsene som skal sikre at særavgiftsbelagte varer som omsettes over landegrensene innen EU beskattes i et land, og ikke dobbelbeskattes eller omsettes helt avgiftsfrie, fremgår av Rdir 92/12/EEC av 25. februar 1992. I forhold til disse bestemmelsene er Norge å anse som et tredjeland.

Skatte- og avgiftsområdet inngår ikke i EØS-samarbeidet. Bestemmelsene om reisendes innførsel av reisegods, som alkohol og tobakk m.m, anses som en del av skatte- og avgiftsområdet. Sekundærlovgivningen i EU som regulerer dette, blant annet de ovennevnte direktiver, er derfor ikke bindende for Norge. Norge som tredjeland kan heller ikke slutte seg til det regelverket som gjelder internt ved handel mellom EU land. Dette innebærer at verken økningen i innførselskvotene eller opphevelsen av taxfree-ordningen internt i EU har formell eller juridisk betydning for Norge, og vi kan derfor opprettholde våre egne nasjonale regler som i dag på dette området. Jeg vil også minne om at dersom en EU-borger reiser ut av EU og tar med seg kvotearter eksempelvis alkohol inn igjen, så gjelder tilnærmet de samme kvoter innen EU som praktiseres i Norge.

1. EUs regelverk for reisendes innførsel av varer

Ved etableringen av det indre marked fra 1. januar 1993 ble det etablert et skille mellom reisende internt i EU og reisende til/fra tredjeland. Fra dette tidspunktet reguleres reisende internt i EU av direktiv 92/12/EEC (sirkulasjonsdirektivet) av 25. februar 1992, mens øvrige reisende reguleres av direktiv 69/169/EEC av 28. mai 1969 med senere endringer.

1.1 REISENDE INTERNT I EU

Fra 1. januar 1993 er hovedregelen for særavgifter internt i EU at alle varer skal beskattes/avgiftsbelegges i forbrukslandet. Det er imidlertid gjort et unntak fra dette for varer som reisende medbringer til eget bruk. Disse varene skal avgiftslegges i kjøpslandet. Bestemmelsene i sirkulasjonsdirektivet angir prosedyre- og kontrollregler som skal sikre at det skjer en slik avgiftslegging i kjøpslandet.

For å skille mellom når en varemengde må anses å være til eget bruk (avgift i kjøpslandet) og når det er mer trolig at den er brakt med for videresalg (avgift i forbrukslandet), er det fastsatt veiledende mengdekvoter. Disse er:

- 10 liter sprit
- 20 liter mellomklasseprodukter
- 90 liter vin (hvorav høyst 60 liter mousserende)
- 110 liter øl
- + tobakk (800 stk sigaretter, 1 kg røketobakk etc)

Dette innebærer at en danske kan reise til Tyskland, kjøpe ovennevnte varer beskattet og medbringe disse til Danmark uten ytterligere avgiftslegging. Eneste vilkår er at varene er kjøpt med avgift i Tyskland og at de er til eget bruk.

For reisende internt i EU er nå adgangen til å medbringe en taxfree-kvotest, dvs. en mengde varer som er kjøpt ubeskattet, opphevet. Det er således i dag intet taxfree-salg innen EU. Kvoten som gjaldt inntil 1. juli 1999 var om lag tilsvarende den norske taxfree-kvoten.

1.2 REISENDE TIL/FRA TREDJELAND

For reisende til/fra tredjeland gjelder direktiv 69/169/EEC. Reisende mellom EU og tredjeland vil etter dette regelverket i EU kunne medbringe den samme taxfree-kvoten som tidligere. Denne kvoten innebærer bl.a. at det kan medbringes 1 liter brennevin eller 2 liter mellomklasseprodukter og 2 liter vin samt en viss mengde tobakk etc. Kvoten er som nevnt i stor grad sammenfallende med den norske taxfree-kvoten. Dette betyr at en svenske som eksempelvis reiser til USA, Asia eller Norge kan handle taxfree på flyplass eller beskattet i butikk i disse landene. Ved retur til Sverige kan bare den nevnte kvoten tas med uten avgiftsopprekking i Sverige. For øl og snus inn til Sverige er det ikke fastsatt noen bestemt kvote utover at den totale verdien av samtlige varer ikke må overstige kr 1700.

Som et sammendrag av synspunktene vil jeg vise til at EU har en taxfree-kvotest fra tredjeland som er i samsvar med den norske taxfree-kvoten. Dette sikrer at EU beholder beskatningsretten over varer, herunder alkohol, som innføres, og er et sentralt virkemiddel for at landene skal kunne opprettholde avgifter på denne type varer.

Jeg vil på denne bakgrunnen ikke foreslå å heve den norske taxfree-kvoten opp til den veiledende mengde-

grensen som gjelder ved handel mellom EU-land. Norge har et høyt nivå på særavgiftene som omfattes av kvotebestemmelsene (mineralolje, alkohol og tobakk). En økning av innførselskvotene til det nivået som gjelder ved handel innen EU må antas å gi en kraftig reduksjon i innenlands omsetning av varene. En eventuell gjennomføring av forslaget vil ha uheldige virkninger for næringslivet i Norge, og medføre et betydelig provenyutap.

Nivået på særavgiftene i våre naboland er imidlertid noe jeg vil vurdere løpende med sikte på å redusere omfanget av grensehandel av lokkevarer. Hvis Norge hevet den norske taxfree-kvoten opp til den veiledende mengdegrensen som gjelder ved handel mellom EU-

land, ville det innebære at Norge går lenger enn EU, se beskrivelsen av EUs regelverk ovenfor. Denne beskrivelsen viser blant annet at en svenske som kjøper tax-free-varer i Norge kun kan ta med seg tilbake til Sverige varer tilnærmet den kvoten som gjelder ved innførsel til Norge. Videre omfattes ikke Norge av EUs direktiver og kontrollsystemer som sikrer at varene som innføres til Norge er beskattet i kjøpslandet. Fra Regjeringens side vil vi løpende vurdere avgiftsnivået også i lys av nivået i våre naboland. Jeg ser imidlertid ingen grunn til å koble denne vurderingen av nivået på avgiftene til en heving av dagens innførselskvoter som etter min mening er godt begrunnet.

